2024/2298

10.10.2024

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2024/2298

ze dne 11. dubna 2024

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění na rozpočtový rok 2022

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění na rozpočtový rok 2022,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0097/2024),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]), který předložil Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (dále jen „orgán“), činil jeho konečný rozpočet na rozpočtový rok 2022 celkem 34 571 120 EUR, což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 5,27 %; vzhledem k tomu, že je tento orgán financován z příspěvku Unie (12 932 000 EUR, což představuje 37,40 %) a z příspěvků vnitrostátních orgánů dohledu členských států (21 076 120 EUR, což představuje 60,96 %);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění za rozpočtový rok 2022 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvádí, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka orgánu je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2022 dosáhla míra plnění rozpočtu 99,46 %, což představuje snížení o 0,52 % oproti roku 2021; konstatuje však, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 92,07 %, což ve srovnání s rokem 2021 představuje pokles o 12,95 %;

Výkonnost

2. konstatuje, že orgán používá určitá opatření, jako např. klíčové ukazatele výkonnosti, k posuzování přidané hodnoty svých činností a dalších opatření ke zlepšování rozpočtového řízení; konstatuje, že v roce 2022 orgán stanovil 17 strategických cílů pro výkonnost v sedmi hlavních oblastech své činnosti; s uspokojením konstatuje, že 15 těchto cílů orgán dosáhl nebo překročil, zatímco další dva cíle kvůli jejich závislosti na legislativních harmonogramech aktu o digitální provozní odolnosti (DORA) a v důsledku technologických změn vyhodnotil jako nepoužitelný;

3. konstatuje, že orgán podle svého plánu dodal či poskytl 342 produktů a služeb představujících 91 % celkového plánu, přičemž dalších 20 produktů a služeb mělo menší zpoždění a 13 produktů a služeb nebylo provedeno, často vlivem závislosti na lhůtách legislativních rozhodnutí (např. přezkumu směrnice Solventnost II) nebo na technologickém vývoji na trhu a vlivem konkurenčních priorit; oceňuje orgán za zvýšení počtu jeho řečnických příspěvků ze 167 v roce 2021 na 214 v roce 2022;

4. s uznáním poukazuje na četné úspěchy, kterých orgán dosáhl v roce 2022 při plnění svých cílů v oblasti sbližování dohledu, ochrany spotřebitele a finanční stability; konstatuje zejména, že orgán provedl svůj první zátěžový test IZPP v oblasti klimatu, aby získal přehled o dopadech environmentálních rizik na evropské zaměstnanecké penzijní odvětví, předložil Komisi prováděcí technické normy, jež stanoví požadavky na podávání zpráv a zveřejňování informací v rámci směrnice Solventnost II, uveřejnil řadu článků, zpráv a pokynů týkajících se zohledňování rizik udržitelnosti v rámci řízení rizik pojistitelů, zajistitelů a zaměstnaneckých penzijních fondů a poskytl Evropskému parlamentu a Radě vstupní a technické poradenství v průběhu legislativního procesu, pokud jde o akt o umělé

([1]) Úř. věst. C 38, 31.1.2023, s. 78.

inteligenci a akt o digitální provozní odolnosti (DORA); oceňuje orgán za jeho různé iniciativy a činnosti v oblasti digitální transformace, jimiž podporuje plnění cílů strategie Unie v oblasti digitálních financí, mimo jiné tím, že se společně s několika zúčastněnými stranami, jako je Evropský univerzitní institut, podílí na zřízení „Akademie EU pro digitální finance v oblasti dohledu“;

5. konstatuje, že orgán poprvé využil řadu pravomocí a nástrojů, které mu svěřuje nařízení o orgánu EIOPA; v této souvislosti konstatuje, že orgán v roce 2022 vydal doporučení pro Národní banku Slovenska vycházející z jeho závěrů, že porušení kapitálových požadavků (ze strany jedné slovenské pojišťovny) nebylo z hlediska dohledu náležitě vyřešeno; se znepokojením bere rovněž na vědomí zjištění orgánu, že Národní banka Slovenska porušuje právo Unie, na základě čehož vydala Komise formální stanovisko, v němž požaduje, aby tato banka přijala opatření nezbytná k dosažení souladu s právem Unie, a bylo rovněž zahájeno šetření na základě článku 22 nařízení o orgánu EIOPA; vyzývá orgán k tomu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria pravidelně informoval o návazných opatřeních a výsledcích uvedeného šetření;

6. konstatuje, že orgán přispěl k zajištění finanční stability a ochraně spotřebitelů tím, že důkladně monitoroval trhy a posoudil dopady v nové situaci, která nastala v důsledku nevyprovokované a nezákonné invaze Ruska na Ukrajinu a postupného zpřísňování měnové politiky v reakci na rekordní míru inflace v celé Evropě; vítá včasné zveřejnění prohlášení orgánu dohledu o inflaci v roce 2022 zaměřeného na to, jak inflace ovlivňuje technické rezervy, investice a kapitálové požadavky na solventnost;

7. konstatuje, že orgán v září 2022 stanovil svou strategii na období 2023–2026, ve které určil strategické priority, včetně posílení odolnosti a udržitelnosti pojišťovnictví a důchodového sektoru a zajištění silné a konzistentní ochrany zájmů spotřebitelů v celé Unii;

Efektivita a zisky

8. bere na vědomí, že evropské orgány dohledu (ESA) se vzájemně koordinují, sdílejí a podporují v mnoha oblastech, a to jak v hlavních oblastech jejich činnosti, tak v oblastech podpory; vítá skutečnost, že evropské orgány dohledu spojily své síly na strategických iniciativách, jako je vývoj softwarových aplikací, síťová infrastruktura a poradenství v oblasti IT, například využíváním služeb stejných dodavatelů; v této souvislosti bere na vědomí strategii orgánu v oblasti cloud computingu, která byla schválená v roce 2022 a kterou orgán vypracoval společně s dalšími dvěma evropskými orgány dohledu a dalšími orgány Unie, jakož i s příslušnými vnitrostátními orgány, a jejímž cílem je poskytovat autonomnější, automatizovanější a samoobslužné produkty, které budou sloužit odborníkům orgánu a příslušným vnitrostátním orgánům;

9. oceňuje orgán za jeho investice do projektů v oblasti digitální transformace a vyčlenění pracovníků na tyto projekty s cílem dosáhnout vyšší efektivity automatizací a zefektivněním interních procesů a zkrácením doby uvádění produktů na trh a zlepšením spolupráce v rámci jednotlivých funkcí a mezi nimi navzájem; vítá v této souvislosti projekty, které orgán realizoval v roce 2022 a které se zaměřují na zlepšení schopností analýzy údajů ve snaze docílit transformace orgánu na plně digitální organizaci založenou na datech;

10. konstatuje, že pokud jde o každodenní pracovní činnosti, orgán zavedl řadu opatření ke zvýšení nákladové efektivnosti, jako jsou hybridní práce, sdílení kancelářských prostor a rovněž moderní videokonference, což vedlo ke snížení počtu služebních cest; konstatuje, že za účelem zachování institucionálních znalostí, odborných zkušeností a efektivity při plnění klíčových úkolů orgán dále posílil svůj integrovaný systém řízení talentů, který umožňuje strategicky sladěné procesy v oblasti lidských zdrojů, lepší získávání kandidátů a účinnější učení a rozvoj; vyzývá orgán, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria poskytl údaje a čísla týkající se dopadu tohoto systému;

11. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že orgán patří mezi agentury, které mají korporátní plán na zlepšení energetické účinnosti a klimatické neutrality svých činností a že v rámci svých výročních zpráv o činnosti vydává environmentální prohlášení (např. o uhlíkové stopě); oceňuje rovněž, že orgán získal v roce 2022 certifikaci EMAS (systém environmentálního řízení a auditu), aby v roce 2023 mohl získat formální akreditaci EMAS;

Personální politika

12. konstatuje, že ke dni 31. prosince 2022 bylo dokončeno 99 % plánu pracovních míst, tedy stejně jako v roce 2021, přičemž ze 138 dočasných zaměstnanců povolených v rámci rozpočtu Unie jich bylo jmenováno 137; dále konstatuje, že orgánem bylo v roce 2022 zaměstnáno 36 smluvních zaměstnanců a 24 vyslaných národních odborníků;

13. bere na vědomí poměr v zastoupení žen a mužů, který orgán vykázal za rok 2022: 15 mužů (65,20 %) a 8 žen (34,80 %) na středních a vyšších vedoucích pozicích a ve správní radě a 104 mužů (53,60 %) a 90 žen (46,40 %) v rámci celkového počtu jeho zaměstnanců; připomíná, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů, a vyzývá orgán, aby tento aspekt zohlednil s ohledem na budoucí přijímání zaměstnanců a jmenování v rámci svého vrcholného a středního vedení;

14. vítá skutečnost, že orgán v roce 2022 pokračoval v provádění strategie pro rozmanitost a začleňování (přijaté v roce 2021) a svého podrobného akčního plánu v souladu s přijatou chartou sítě agentur EU o rozmanitosti prostřednictvím iniciativ, které se týkají průřezových opatření, jako je mimo jiné spolupráce s jinými institucemi, přilákání a výběr rozmanitější pracovní síly, předcházení diskriminaci, obtěžování, vědomé a nevědomé předpojatosti a monitorování údajů týkajících se rozmanitosti a začleňování; konstatuje, že v roce 2022 byl hlášen jeden případ údajného obtěžování, který byl nicméně uzavřen bez dalších opatření, neboť na základě předběžného posouzení nebyly nalezeny žádné důkazy prima faciae;

15. vítá skutečnost, že orgán věnuje pozornost podpoře a vytváření rozmanitého a inkluzivního pracovního prostředí, které zohledňuje rovněž potřeby osob se zdravotním postižením; v této souvislosti konstatuje, že v roce 2022 byli jmenováni interní koordinátor a ambasador orgánu pro otázky zdravotního postižení s cílem dále posílit tuto konkrétní oblast a zaměřit na ni pozornost, byl proveden zvláštní průzkum mezi zaměstnanci a vedením a byla přijata opatření ke zvýšení informovanosti;

16. s uspokojením konstatuje, že orgán je i nadále pevně odhodlán zlepšovat dobré životní podmínky zaměstnanců a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a pozitivní výsledky této snahy se již projevily v zapojení a spokojenosti zaměstnanců; konstatuje, že mezi klíčové oblasti zájmu patřily flexibilní pracovní podmínky, práce z domova, celoživotní poradenství a profesní rozvoj, wellness programy a podpůrné řízení;

Veřejné zakázky

17. na základě zprávy Účetního dvora bere na vědomí připomínku, že orgán provedl platby v celkové výši 25 607 EUR po uplynutí smlouvy o poskytování mobilních telekomunikačních služeb orgánu po dobu čtyř let (2017–2021); bere na vědomí závěr Účetního dvora, že tyto platby byly neoprávněné; bere na vědomí rovněž připomínku Účetního dvora, že dodatek k této smlouvě, která byla podepsána v dubnu 2022, byl proveden v rozporu s bodem 1.1 přílohy I finančního nařízení;

18. na základě výroční zprávy Účetního dvora o agenturách Unie za rok 2021 upozorňuje rovněž na připomínku týkající se částky 288 125 EUR, kterou orgán neoprávněně zaplatil v rámci smlouvy o pronájmu prostor; v této souvislosti na základě zprávy orgánu o opatřeních přijatých v návaznosti na doporučení orgánu příslušného k udělení absolutoria (udělení absolutoria za rok 2021) bere na vědomí postoj orgánu, že nedodržení smluvních závazků by mělo pro orgán negativní právní a reputační důsledky; na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že tato připomínka zůstala nevyřešena; vyzývá orgán, aby v rámci zadávacího řízení na novou nájemní smlouvu učinil všechny nezbytné kroky, které zabrání jakémukoli rozporu mezi povinnostmi uloženými smlouvou o pronájmu a příslušnými ustanoveními finančního nařízení;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

19. vítá skutečnost, že v souladu s požadavky právních předpisů vztahujících se na orgán jsou na jeho internetových stránkách zveřejněny životopisy členů dozorčí rady a správní rady orgánu, stručný životopis předsedy a výkonného ředitele orgánu a stručný životopis vedoucích oddělení orgánu; konstatuje, že jednotlivá prohlášení o zájmech a prohlášení o záměru všech členů správní rady i všech členů dozorčí rady a vrcholného vedení orgánu jsou veřejně dostupná; vítá rovněž, že orgán na svých internetových stránkách zveřejňuje informace o jednáních zaměstnanců s lobbisty;

20. vítá skutečnost, že orgán v roce 2022 zpřísnil svá etická pravidla pro zaměstnance i pro pracovníky, kteří nemají status zaměstnance, a zohlednil připomínky Účetního dvora, které jsou uvedeny ve zprávě Účetního dvora o roční účetní závěrce orgánu za rok 2021, a že usiloval o zachování nestranného, objektivního a nezávislého rozhodování a o rychlé zjištění a řešení veškerých možných střetů zájmů; v této souvislosti bere na vědomí revizi jednacího řádu orgánu, přijetí politiky nezávislosti a rozhodovacích procesů, která má zabránit střetu zájmů u pracovníků, kteří nemají status zaměstnance, schválení revize rozhodnutí o hodnocení předsedy a výkonného ředitele a přijetí revize etických pravidel orgánu pro zaměstnance;

21. pokud jde o whistleblowing, konstatuje, že v roce 2022 vyjádřil jeden zaměstnanec obavy ohledně možného případu nesrovnalostí a že orgán tyto obavy vyřešil v souladu s platnými pravidly; v této souvislosti konstatuje, že úřad o tom neprodleně informoval Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) a že OLAF případ posoudil a zamítl z důvodu, že neexistuje dostatečné podezření k zahájení vyšetřování;

22. vítá skutečnost, že v červenci 2022 provedla dozorčí rada revizi svého jednacího řádu, v níž provedla připomínku Účetního dvora týkající se přítomnosti členů dozorčí rady, kteří jsou ve střetu zájmů, během diskusí a hlasování; dále konstatuje, že správní rada orgánu v prosinci 2022 schválila revidované rozhodnutí o hodnocení předsedy a výkonného ředitele v souladu s připomínkami Účetního dvora;

Vnitřní kontrola

23. konstatuje, že v roce 2022 provedl orgán roční posouzení svého rámce pro vnitřní kontrolu a dospěl k závěru, že všechny složky a zásady jsou uplatňovány a fungují tak, jak bylo zamýšleno, kromě jednoho mírného nedostatku, který byl zjištěn a který si vyžádá určitá zlepšení;

24. konstatuje, že v roce 2022 vydal Útvar interního auditu zprávu nazvanou „Intervenční opatření agentury EIOPA“, která se týkala auditu provedeného v roce 2021 a zaměřeného na vnitrostátní příslušné orgány a účastníky trhu v odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění v Unii; dále konstatuje, že výbor orgánu pro kontrolu kvality vydal zprávu o přezkumu nazvanou „Ponaučení ze spolupráce a vzájemné součinnosti mezi orgánem EIOPA a příslušnými vnitrostátními orgány během pandemie onemocnění COVID-19“; vyzývá orgán, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria průběžně podával informace o provádění doporučení vydaná Útvarem interního auditu a výborem pro kontrolu kvality;

25. s uspokojením konstatuje, že v roce 2022 orgán stanovil, monitoroval a přijal opatření ke zmírnění dopadů rizik spojených s tím, že nemá dostatečnou kapacitu k výkonu nových pravomocí a úkolů při současném plnění stávajících závazků, jakož i s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků s požadovanými kompetencemi, který je důsledkem problémů souvisejících s atraktivitou a náborem zaměstnanců, a s hrozbami kybernetické bezpečnosti a kontinuitou činností;

26. konstatuje, že orgán se v roce 2022 i nadále zabýval dosud nevyřešenými doporučeními, která byla vydána na základě auditu „Nástroje dohledu v oblasti ochrany spotřebitele“ (2019–2020); konstatuje rovněž, že výsledkem tohoto auditu byla čtyři doporučení, která byla vyřešena tak, že dvě doporučení Útvar interního auditu v listopadu 2021 oficiálně uzavřel a zbývající dvě doporučení byla oficiálně uzavřena v červnu 2022;

Další připomínky

27. konstatuje, že v roce 2022 vydal orgán společně s ostatními evropskými orgány dohledu varování spotřebitelům v souvislosti s vysoce rizikovými a spekulativními činnostmi spojenými s mnoha kryptoaktivy;

28. na základě odpovědí orgánu příslušného k udělení absolutoria bere na vědomí, že orgán v současné době využívá nástroje Komise pro elektronické zadávání zakázek (elektronické zadávací řízení, elektronické podávání nabídek, elektronická fakturace) a že mezitím byl zaveden nástroj pro řízení veřejných zakázek (od července 2023); vítá skutečnost, že nabídková řízení orgánu EIOPA obsahují pokud možno požadavky na ekologická kritéria pro zadávání veřejných zakázek a že uchazeči orgánu EIOPA musí mimo jiné podepsat čestné prohlášení o dodržování environmentálních a sociálních závazků;

29. konstatuje, že v roce 2022 orgán zveřejnil výsledky své práce ve formě zpráv na svých internetových stránkách a na sociálních médiích, přičemž většinu zpráv doprovázela tisková zpráva; oceňuje, že v některých případech jsou zprávy rovněž doprovozeny shrnutím, krátkými klipy ze sociálních sítí nebo krátkými rozhovory, které vysvětlují obsah zpráv jednodušším způsobem;

30. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 11. dubna 2024 ([2]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([2]) Přijaté texty, P9_TA(2024)0280.